

**УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КЕРУЮЧОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ ГОСПОДАРСТВІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ**

**THE IMPROVING OF INFORMATION AND CONTROL SYSTEM OF
MANAGEMENT IN THE ENERGY SECTOR OF THE FOOD INDUSTRY**

А.О. Сірик, А.М. Пивовар

Національний університет харчових технологій

Анотація. В доповіді пропонується удосконалення інформаційно-керуючої системи енергетичного господарства підприємств харчової промисловості за допомогою введення в таку систему системи підтримки прийняття рішень із інтелектуальними агентами. Система підтримки прийняття рішення зможе надавати керівнику альтернативні рішення із прорахованими показниками ефективності та збитків по кожному рішенню, а керівник вже сам приймає рішення на виконання тих чи інших заходів, виходячи із своєї суб'єктивної думки, досвіду, почуттів, інтуїції.

Ключові слова: охорона праці, нормативно-правова база, інформаційно-керуюча система, енергетичне господарство, інтелектуальний агент, харчове підприємство.

Аннотация. В докладе предлагается усовершенствование информационно-управляющей системы энергетического хозяйства предприятий пищевой промышленности посредством введения в такую систему системы поддержки принятия решений с интеллектуальными агентами. Система поддержки принятия решения сможет представлять руководителю альтернативные решения с просчитанными показателями эффективности и убытков по каждому решению, а руководитель уже сам принимает решение на выполнение тех или иных мероприятий, исходя из своего субъективного мнения, опыта, чувств интуиции.

Ключевые слова: охрана труда, нормативно-правовая база, информационно-управляющая система, энергетическое хозяйство, интеллектуальный агент, пищевое предприятие.

Annotation. In the report suggested improving the information and control system of the energy sector of the food industry by introduction in such system the systems of decision-making with intelligent agents. The systems of the support decisions-making can provide alternative decisions to leader with calculated indicators of efficiency and losses for each decision. The leader makes own decisions on the implementation certain events, based on own subjective opinion, experience, feelings and intuition.

Keywords: labor protection, regulatory and legal framework, information and control system, power industry, intelligent agent, food company.

Вступ. В сучасних умовах ринкових відносин в Україні створюється, реконструюється і функціонує велика кількість малих, середніх і великих харчових підприємств, які експлуатують промислові енергетичні установки. Серед безлічі тих, що експлуатується, значний обсяг займають такі об'єкти, що побудовані і почали працювати в минулому столітті з урахуванням вимог і технологій того часу.

У зв'язку з цим зростає необхідність в переобладнанні та перебудові виробництва, перепрофілюванню технологічного процесу для заміни обладнання новим, більш досконалим, проведення автоматизації наявних виробничих процесів або запровадження принципово нових технологій.

Актуальність. Сучасний стан охорони праці в енергетичному господарстві харчовій промисловості України, не зважаючи на збільшення фінансування працезохоронних заходів та покращання наглядової діяльності, не можна вважати задовільним.

Аналіз сучасної економічної обстановки на підприємствах харчової промисловості, зокрема енергетичного господарства, дозволяє зробити висновок про наявність кризової ситуації, що обумовлено перш за все тим, що наявність дефіциту інвестицій практично блокує процес оновлення основних фондів. Наслідком цього є різке падіння технологічної, виробничої, трудової дисципліни, а також безвідповідальне ставлення посадових осіб, виробничого персоналу до виконання правил та норм охорони праці на виробництві, що в свою чергу значно впливає на рівень безпеки праці.

Разом з тим, за наявності великої кількості наукових джерел, що розглядають питання організації безпеки праці і попередження травматизму в різних галузях промисловості України, більшість з них мало піднімають питання автоматизації процесу щодо вибору сукупності заходів для підвищення рівня безпеки праці в енергетичному господарстві підприємств.

На сучасних підприємствах харчової промисловості, а зокрема і в енергетичному господарстві таких підприємств, широко використовуються інформаційно-керуючі системи. За допомогою таких систем керівник енергетичного господарства спілкується з диспетчерами, черговими енергетиками, дільничними підрозділами та іншими. Крім того, дані системи можуть бути використані для пошуку рішення щодо вибору сукупності заходів для підвищення рівня безпеки праці в енергетичному господарстві підприємств харчової промисловості.

В доповіді ми пропонуємо вдосконалити інформаційно-керуючу систему за допомогою введення в її роботу системи підтримки прийняття рішень із інтелектуальними агентами. Під поняттям «агент» розуміється програма, яка допомагає посадовій особі вирішувати службові питання. Ця програма автоматизує роботу посадової особи, але ні в якому разі не заміняє посадову особу. Система підтримки прийняття рішень керівнику (особі, що приймає рішення) кілька альтернативних

рішень щодо сукупності заходів забезпечення безпеки праці. Кожне із запропонованих альтернативних рішень має прораховані показники ефективності та збитків. При цьому керівник вже сам обирає одну із запропонованих альтернатив та приймає рішення на виконання тих чи інших заходів, виходячи із своєї суб'єктивної думки, досвіду, почуттів, інтуїції тощо.

Разом з тим, інтелектуальні агенти, що являють собою спеціальну програму, є у кожній посадовій особі. Всі агенти виконують ряд функцій. Історично склалось так, що агенти мали б замінити секретаря у кожній посадовій особі. В примітивному розумінні агент має виконувати всі функції секретаря-референта (звісно, які можна автоматизувати): складати графік роботи своєму керівнику, узгоджувати з іншими агентами час наради по визначеним питанням, надавати керівнику інформацію про поточний стан справ на підприємстві, коригувати порядок денний керівника у відповідності до розпоряджень верхніх керівників, надавати інформацію по запиті із нормативної бази, надавати пропозиції щодо сукупності заходів по забезпеченню безпеки праці на виробництві та багато інших функцій.

Висновок. Таким чином, удосконалення системи управління охороною праці підприємства та впровадження в її роботу системи підтримки прийняття рішень разом з інтелектуальними агентами дозволять визначити оптимальну сукупність заходів забезпечення безпеки праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Райков А.Н. Интеллектуальные информационные технологии / А.Н. Райков// - М.: МИРЭА, – 2000. – 94 с.
2. Сірик А.О., Євтушенко О.В., Барабаш О.В. Методика оцінки ефективності організаційно-технічних заходів забезпечення заданого рівня безпеки праці в енергетичному господарстві підприємств / А.О. Сірик, О.В. Євтушенко, О.В. Барабаш // Системи обробки інформації. – 2016. – № 8. – С.191 – 193.